

Chant e musica

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzza		MU.2 C	Tadlar e s'orientar Impurtanza e funcziun da la musica	Activitads/tematica	
Cumpetenzza		1.	Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emozionals e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.		renviaments AS - Emprender e reflexiun (7)
		Impurtanza e funcziun Las scolaras ed ils scolars ...			
Incumbensa dal 1. ciclus		1	Cumenzament en il decurs dal 1. ciclus		
		1a	» san attribuir in eveniment musical - cun tadlar - a l'occurrenza sociala respectiva (p.ex. circus, tschaiver, reflexiun, concert).		
		1b	» san percepir atmosferas svegliadas tras musica e permetter e mussar sentiments che resultan qua tras (p.ex. allegher, sfranà, ravgentà, melancolic).		
		1c	» san percepir istorgias raquintadas musicalmain e giugar latiers situaziuns e figuras (p.ex. chavaltgar sco in prinzi tar musica festiva).		
Incumbensa dal 2. ciclus		2			
Punct d'orientaziun		2	1d » san descriver impressiuns en scuntradas cun ovras sco era supponer ed attribuir tipics lieus da preschentaziun (p.ex. baselgia, concert, musica da saut).		
		2	1e » san attribuir exempels auditivs selecziunads ad atmosferas e situaziuns da la vita e descriver quellas.		
Incumbensa dal 3. ciclus		3	1f » san rimnar impressiuns cun tadlar exempels musicals e metter quellas en in connex cun las atgnas preferenzas musicalas.		
		3	1g » san explitgar e motivar l'effect d'in toc musica ord vista persunala.		
		3	1h » san identifitgar las funcziuns da tocs musica exemplarics ed attribuir quellas ad in context social (p.ex. disco, musica da film, imni naziunal).		ERC.3.1.b
		3	1i » san percepir differenziadamain atmosferas d'ovras musicalas e lur champs d'acziun ed elavurar motivs appartegnents (p.ex. aspects socials, istorics).		

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21 Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Claudio Minutella
Copyright:	Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

MU.1	Chantar e discurren	2
A	La vusch en l'ensemble	2
B	La vusch sco med d'expressiun	3
C	Repertori da chanzuns	4
MU.2	Tadlar e s'orientar	5
A	Orientaziun acustica	5
B	Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz	6
C	Impurtanza e funcziun da la musica	7
MU.3	Sa mover e sautar	8
A	Scolaziun sensomotorica	8
B	Expressiun corporala tar musica	9
C	Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts	10
MU.4	Far musica	11
A	Far musica en l'ensemble	11
B	L'instrument sco med d'expressiun	12
C	Enconuschientscha d'instruments	13
MU.5	Process creativs	14
A	Explorar e preschentar musicalmain temas	14
B	Concepir tar musica existentia	15
C	Cumpetenzia da sa preschentar musicalmain	16
MU.6	Pratica da la savida musicala	17
A	Ritmus, melodia, armonia	17
B	Notaziun	18

MU.1

A

Chantar e discurren

La vusch en l'ensemble

1. Las scolaras ed ils scolars san sa percepì cun chantar en gruppa ed applitgar differenziadamain lur vusch cun chantar en il chor.

renviaments
AS - Percepziun (2)
AS - Independenza ed agir
social (9)

MU.1.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san imitar cun lur vusch cantica chaussas chantadas avant.	
	b	» san s'integrar en classa cun chantar.	
	c	» san sa laschar en - cun chantar en classa - sin in'experientscha sonora e sviluppar uschia in'imaginaziun dals tuns.	
	d	» san chantar ad ina vusch en gruppa.	
	e	» san chantar canons a pliras vuschs en classa.	

MU.1

B

Chantar e discurren

La vusch sco med d'expressiun

1. Las scholaras ed ils scholars san percepir, sviluppar e furmar lur vusch e lur expressiun sonora.

 renviaments
 AS - Fantasia e creativitat (6)
 AS - Corp, sanadad e motorica (1)
Chantar

MU.1.B.1

Las scholaras ed ils scholars ...

1

1a	» san percepir, variar ed explorar a moda ludica lur vusch cantica.
1b	» san giugar sut instrucziun cun la respiraziun ed empruvar ora quella cun chantar.
1c	» san experimentar en ils spazis da tuns prescrits (p.ex. spazi da tschintg tuns).
1d	» san memorisar e chantar curtas sequenzas da tuns d'in fin dus tacts.

Discurren

MU.1.B.1

Las scholaras ed ils scholars ...

1

2a	» san giugar a moda onomatopeica cun silbas e cun lingua da nonsens.
2b	» san dir si ritmicamain versets e rimas.
2c	» san applitgar la vusch discurrenda sco med d'expressiun.
2d	» san articular cleramain cun discurren (chapaivladad dals plects).

MU.1

C

Chantar e discurren

Repertori da chanzuns

1. Las scolaras ed ils scolars san chantar chanzuns da differentes temps, stils e culturas ed han in repertori multifar.

renviaments
AS - Lingua e communicaziun [8]
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.1.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san sa laschar en sin differentas atmosferas da chanzuns e chantar cun.	
	b	» san chantar chanzuns d'uffants e gieus cun chant or da lur mund da viver (p.ex. mintgadi, famiglia, patria, natira).	
	c	» san chantar chanzuns d'uffants en l'emprima lingua, en il dialect, en la lingua da standard, en autras linguas chantunals e da differentas culturas.	
	d	» san chantar chanzuns, canons e chanzuns popularas ed han in repertori.	

MU.2

A

Tadlar e s'orientar

Orientaziun acustica

1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, differenziar e descriver cun tadlar lur ambient ed elements musicals.		renviaments AS - Percepziun (2) NUS.4.2
MU.2.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
1	a	» san focussar lur atenziun sin funtaunas da tuns acusticas.
	b	» san percepir chaussas udidas e preschentar differenziadamain cun maletgs e moviments.

MU.2

B

Tadlar e s'orientar

Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz

1. Las scolaras ed ils scholars san identifitgar ed attribuir musica da differentes temps, genres, stils e spazis culturals e surpigliar ina tenuta averta.

renviaments
AS - Empreder e reflexiun [7]
AS - Connexs e regularitads [5]
FSP - Identitads culturals e comunicaziun interculturala

MU.2.B.1

Las scolaras ed ils scholars ...

1	a	» san sa laschar en sin differentas purschidas da musica tadlar e differenziar chanzuns e musica da lur mund da viver.	
	b	» san - cun tadlar repetidamain - reconuscher chaussas musicalas enconuschantas en chaussas novas (p.ex. quai tuna sco...).	
	c	» san reconuscher musica ch'els enconuschan ed attribuir a differentes stils.	

MU.2

C

Tadlar e s'orientar

Impurtanza e funcziun da la musica

1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emoziunals e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.

renviaments
AS - Emprender e reflexiun (7)

Impurtanza e funcziun

MU.2.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	1a	» san attribuir in eveniment musical - cun tadlar - a l'occurrenza sociala respectiva (p.ex. circus, tschaiver, reflexiun, concert).	
	1b	» san percepir atmosferas svegliadas tras musica e permetter e mussar sentiments che resultan qua tras (p.ex. allegher, sfranà, ravgentà, melancolic).	
	1c	» san percepir istorgias raquintadas musicalmain e giugar latiers situaziuns e figuras (p.ex. chavaltgar sco in prinzi tar musica festiva).	

MU.3

A

Sa mover e sautar

Scolaziun sensomotora

1. Las scholaras ed ils scholars san percepir ed applitgar lur corp a moda sensomotora differenziada e reagir tut tenor la musica. Els san s'orientar tar la musica en il spazi ed en gruppa.

renviaments
AS - Percepziun [2]
AS - Independenza ed agir
social [9]

MU.3.A.1

Las scholaras ed ils scholars ...

1	a	» san localisar e numnar singulas parts dal corp ed applitgar sapientivamain il corp cun far musica e cun sautar (p.ex. salidar cun il maun e zappar durant la chanzun da bainvegna).	MS.3.A.1.a
	b	» san duvrar singuls senns per sa mover tar la musica (p.ex. ir en direcziun da la funtauna da musica).	
	c	» san preschentar musica a moda ludica cun sa mover en il spazi (p.ex. far la vieuta en pliras variantas, enavant, enavos) e s'orientar en il spazi da la gruppa.	MS.3.A.1.b
	d	» san sa metter en la rolla da figuras, animals, objects e fenomens e s'identifitgar cun tals en il moviment (p.ex. crappa che rodla oragiu).	
	e	» san distinguer contrasts e passadis en la musica e preschentar cun lur corp (p.ex. fluid, accentuà, pausant).	
	f	» san sentir musica e parameters musicals en il corp e preschentar cun fantasia (p.ex. refrain d'ina chanzun, frasa melodica).	

MU.3

B

Sa mover e sautar

Expressiun corporala tar musica

1. Las scolaras ed ils scolars san applitgar lur corp sco med d'expressiun e metter en concordanza cun la musica en cumbinaziun cun materialias ed objects sco era interagir en la gruppa.

renviaments
 AS - Fantasia e creativitat [6]
 AS - Corp, sanadad e motorica [1]
 MS.3.B.1

MU.3.B.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san far visibla la musica en il moviment cun materialias (p.ex. cun ina taila, plima, fist, culla, nuschs).	
	b	» san explorar musicalmain moviments dal corp ed applitgar a moda inventiva (p.ex. co tunan cumbinaziuns da sigls, cordas vibrantas?).	
	c	» san chattar e furmar moviments cunvegents tar ina chanzun u in toc musica.	

MU.3

C

Sa mover e sautar

Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts

1. Las scolaras ed ils scolars san adattar lur moviments a moda coordinada a la musica. Els han in repertori da sauts da differentes temps, culturas e stils.

renviaments
AS - Corp, sanadad e motorica
[1]
MS.3.C.1

MU.3.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san mantegnair la furma da rudè tar sauts en rudè ed exequir chanzuns da moviments.	
	b	» san coordinar e repeter cun ils pes ed ils mauns musters da moviments tar la musica (p.ex. puls, accent dal tact, ritmus, pass, gests).	
	c	» san exequir en gruppa in saut da duas parts tenor model e variar singuls elements (p.ex. saut en rudè, saut d'uffants).	
	d	» san far pass da saut e sa dar il maun en furmaziuns da gruppa.	

MU.4

A

Far musica

Far musica en l'ensemble

1. Las scolaras ed ils scolars san sa percepì sco persunas che fan musica e s'integrar cun instruments sco era cun percussion dal corp en in ensemble.

renviaments
 AS - Independenza ed agir
 social (9)

MU.4.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	a	» san s'adattar en il gieu musical da la gruppa (p.ex. tempo, ritmus, volumen dal tun).	
	b	» san sunar en gruppa cun in instrument in andament structural prescrit u reproducir cun il corp (p.ex. artg da tensiun, melodia).	
	c	» san sunar in accompagnament e s'integrar en la gruppa che fa musica.	

MU.4

B

Far musica

L'instrument sco med d'expressiun

1. Las scholaras ed ils scholars san explorar instruments, funtaunas da tuns e medias electronicas, experimentar ed improvisar cun tals e sunar tenor model.		renviaments AS - Fantasia e creativitat (6)
<i>Instruments acustics</i> Las scholaras ed ils scholars ...		
1	1a	» san explorar e sunar cun materialias a moda musicalmain differenziada (p.ex. objects dal mintgadi, giugarets, materials natirals).
	1b	» san sunar ed inventar ina notaziun grafica (p.ex. fastiz dal tun, partitura simpla).
	1c	» san crear musicalmain atmosferas ed istorgias cun instruments.
	1d	» san sa laschar en sin improvisaziuns en gruppa, definir reglas da gieu per quest intent e communitgar in cun l'auter faschond musica.

MU.4

C

Far musica

Enconuschiantscha d'instruments

1. Las scolaras ed ils scolars enconuschan differents instruments da musica, san differenziar differentas modas da la producziun da tuns ed identifitgar lur regularitads.

renviaments
 AS - Connexs e regularitads (5)

MU.4.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san transformar simplas materialias ad instruments (p.ex. stgatlats da conserva e vaschs da terracotga per schumbrar, bishens da plastic per clamar, magiels d'aua per laschar tunar).	
	b	» san denominar ina schelta da l'instrumentari da scola (p.ex. claves, triangul, lainin da batter) e sunar cun quels cun quità (quità per il material).	
	c	» san differenziar e descriver ina schelta d'instruments.	

MU.5

A

Process creativ Explorar e preschentar musicalmain temas

1. Las scolaras ed ils scolaras san - sulets ed en gruppas - furmar e preschentar temas ed impressiuns da lur mund da viver tar in'atgna musica.

renviaments
AS - Orientaziun en il spazi [4]
AS - Fantasia e creativitat [6]

MU.5.A.1 Las scolaras ed ils scolaras ...

1	a	» san explorar musicalmain locals exteriurs ed interiurs e giugar cun quai (p.ex. co tuna la piazza da pausa? giugar cun objects tunants da la stanza da scola).	
	b	» san sviluppar in'istorgia sonora tar temas da lur mund da fantasia e da viver (p.ex. en il guaud, mia via da quartier).	

MU.5

B

Process creativ

Concepir tar musica existenta

1. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar differentas furmas da preschentaziun tar musica existenta.

 renviaments
 AS - Fantasia e creativitat (6)
 AS - Corp, sanadad e motorica (1)

MU.5.B.1

Las scolaras ed ils scolars ...

1

a	» san fantisar tar musica, sviluppar ideas e transfurmar quellas en autras furmas d'expressiun (p.ex. malegiar, construir, mover).	AF.2.C.2.b
b	» san sa metter en situaziuns e rollas tar musica e concepir questas situaziuns e rollas (p.ex. ina tgiralla, in urs che gioga, in uffant che va cun scarsola).	

MU.5

C

Process creativ

Cumpetenza da sa preschentar musicalmain

1. Las scolaras ed ils scolars san preschentar lur abilitads musicalas.		renviaments AS - Lingua e communicaziun (8)
MU.5.C.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
1	a » san preschentar a la gruppa lur atgnas ideas musicalas.	
	b » san chantar, sautar e far musica en gruppa u sulets davant auters (p.ex. en classa).	

MU.6

A

Pratica da la savida musicala

Ritmus, melodia, armonia

1. Las scolaras ed ils scholars san distinguer, denominar ed applitgar elements ritmics, melodics ed armonics.

renviaments
AS - Orientaziun temporal (3)
AS - Orientaziun en il spazi (4)

Ritmus

MU.6.A.1

Las scolaras ed ils scholars ...

1

1a	» san differenziar curt/lung, svelt/plaun e grev/lev en graduaziuns.
1b	» san ritmisar moviments (p.ex. splatschar, tutgar in ballun).
1c	» san adattar silbas e plets ritmisads ad in tempo prescrit.
1d	» san transformar il puls e l'accent dal tact en moviment, tegnair quels e repeter differents musters ritmics.

Melodia

MU.6.A.1

Las scolaras ed ils scholars ...

1

2a	» san differenziar aut/bass sco era reconuscher e reproducir simplas sequenzas da tuns en il spazi da tschintg tuns (p.ex. terza dal clom, pentatonica, spazi da la quinta).
2b	» san chantar parts d'ina scala tenor impuls visuals.
2c	» san reproducir sequenzas da tuns d'in fin dus tacts.
2d	» san chantar simplas sequenzas da tuns e la scala da dur tenor impuls visuals e segns cun il maun.

MU.6

B

Pratica da la savida musicala

Notaziun

1. Las scolaras ed ils scolars san applitgar la notaziun musicala tradiziunala tant cun leger sco era cun scriver ed enconuschan furmas graficas per preschentar musica.

renviaments
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.6.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...

1			
	a	» san realisar simbols en tuns (p.ex. segns, gests, musters) e nudar graphicamain chaussas udidas (p.ex. plaun/svelt, dad aut/da bass).	
	b	» san reconuscher motivs ritmics e moviments melodics en il maletg da notas (p.ex. attribuir impressiuns udidas).	
	c	» san attribuir in'impurtanza a valurs da notas e leger motivs ritmics or da mesas, quartas ed otgavlas.	
	d	» san inventar, reconuscher e nudar curtas sequenzas da tuns.	